

GETROUWE MALDEGHEM, 't, lokaal Vlaams-gezind weekblad (29 juli 1888 – 3 september 1944), gesticht door Victor de Lille die hoofdredacteur, uitgever en vanaf 1891 drukker was.

De Lille's vijf zonen en zijn vrouw Octavie de Zutter werkten aan het blad mee. De laatste zorgde achter de schermen voor het redactiewerk. De oudste zoon Antoon beheerde na de Eerste Wereldoorlog de drukkerij. Jozef trad voltijds als redacteur in dienst en nam op 8 januari 1932 de hoofdredactie over. Zijn broers Gabriël, Léon en Eugene zorgden geregeld voor kopij.

't *Getrouwe Maldeghem* evolueerde van een Vlaamsgezind katholiek over een Vlaams-nationalistisch tot een Duitsgezind Groot-Germaans blad. Het kende tot het einde van de jaren 1920 een gestaag stijgende oplage: circa 4000 in 1900, 10.000 in 1920 tot een piek van 40.000 in 1926 ten tijde van de moord van Beernem waarmee V. de Lille nationale bekendheid verwierf. Het blad werd toen in heel Vlaanderen gelezen en er waren zelfs 1500 abonneuten bij Vlaamse emigranten in de Verenigde Staten van Amerika en Canada (**emigratie**). Het normale verspreidingsgebied was het Meetjesland met uitlopers naar Tielt, Roeselare, het platteland rond Gent en Zeeuws-Vlaanderen.

In het openingsartikel beloofde V. de Lille een katholiek weekblad voor het Meetjesland. De ondertitel luidde dan ook tot 1896: "Katholiek Volksblad van het Meetjesland". Het blad sloot aan bij het sociaal katholicisme. Het sympathiseerde met het **daensisme**, maar verleende ook steun aan de katholieke arbeidersbeweging van **Arthur Verhaegen** en was virulent antisocialistisch. Het was tevens sterk antimilitaristisch: tegen de loting, tegen de dienstplicht, voor een vrijwilligersleger. De strijd voor taalwetten kreeg absolute prioriteit. De laatste jaren voor de Eerste Wereldoorlog stonden in het teken van de vernederlandsing van de universiteit van Gent (**onderwijs**). Het blad was tevens zeer koningsgezind. Het vignet naast de titel bevatte vanaf 1907 de woorden "Paus en Koning, Volk en Taal, Trouw" in het wapenschild van Maldegem. Het vat goed de positie van het blad samen.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog verscheen een Nederlandse editie waarin de politiek van **Frans van Cauwelaert** werd gevolgd. Het **activisme** werd veroordeeld bij monde van **Abraham Hans** die tijdens de oorlog gelegenheidsmedewerker was. Van 29 november 1914 af kon het blad weer in België verschijnen, maar V. de Lille werd enkele weken later door de bezetter opgepakt.

Na de oorlog koos 't *Getrouwe van Maldegem* positie tussen de **Frontpartij** en de Vlaamsgezinden in de **katholieke partij** en pleitte het verzoening tussen de twee vleugels van de V.B. Het te strenge optreden tegen de activisten werd veroordeeld. Voorts werd campagne gevoerd tegen het **Frans-Belgisch Militair Akkoord** en tegen de **Belgische Werkliedenpartij**.

't *Getrouwe Maldeghem* was tevens een politiek instrument van de De Lilles, eerst van Victor die in 1929 op een katholieke lijst in het parlement werd verkozen, later van **Jozef de Lille** en zijn jongere broers die mandaten verwierven als kandidaten op **Vlaamsch Nationaal Blok**-lijsten. 't *Getrouwe Maldeghem* mag evenwel niet als een periodiek van het **Vlaamsch Nationaal Verbond** (VNV) worden beschouwd. Het is de spreekbuis van de De Lilles die vaak zeer eigenzinnige standpunten innamen. Hoofdredacteur Jozef viel op met zijn radicaal anti-

militaristische bijdragen en zijn pleidooi voor een verenigd Europa. Het blad steunde de Belgische neutraliteitspolitiek.

Tijdens de bezetting werd 't *Getrouwe Maldeghe*m een collaboratieblad. Eerst werd steun verleend aan het VNV, in 1941 en 1942 stond het tussen het VNV en de **Duitsch-Vlaamsche Arbeidsgemeenschap** (DeVlag) en in 1943 werd het een DeVlagblad, mede onder invloed van **Eugeen de Lille** die gewestleider voor die beweging werd. Ondanks de ondertitel (1920-1944) "Het meest verspreide weekblad in Vlaanderen" was het blad toen al lang het gros van zijn lezers verloren. 't *Getrouwe Maldeghe*m verdween met de bevrijding toen de hoofdredacteurs en andere medewerkers wegens collaboratie werden vervolgd.

LITERATUUR: D. de Lille, 't *Getrouwe Maldeghe*m (1888-1944): *het weekblad van Victor De Lille*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1981.

BRUNO DE WEVER